

הקונסרבטוריון
הישראלי למוסיקה

ע"ש לין ותד אריסון, תל-אביב

נשיא כבוד - מקסים ונגרוב

40 שנה לתחרות רובינשטיין סדרת רסיטלים לפסנתר

אלכסנדר קורסנטיה
(גאורגיה / ארה"ב)

בטהובן בשלושה חבטים

יום ו', 25.10.13, 11:30

אודיטוריום הקונסרבטוריון
הישראלי למוסיקה

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה ע"ש לין ותד אריסון, תל-אביב

גבי ברון - יו"ר הוועד המנהל
קוסטין קנליס-אוליאר - מנהל
ד"ר רז בנימיני - מנהל מוסיקלי ומפיק, המרכז למוסיקה קאמרית

לואי מרשל 25, תל אביב 6200003
טלפון: 03-5466228
chamber@icm.org.il
www.icm.org.il/chamber

הקונסרבטוריון מודה לחברי אגודת הידידים על תמיכתם בפעילות המוסד

עמותת ארתור רובינשטיין הבינלאומית למוסיקה

עדיט צבי - מנהלת אמנותית
פרופ' אריה ורדי - יועץ מוסיקה
שולי הברמן - מפיקה
הילה מזרחי - מנהלת משרד

הוברמן 12, תל-אביב 6407510
טלפון: 03-6856684/28
competition@arims.org.il
www.arims.org.il

עמותת ארתור רובינשטיין הבינלאומית למוסיקה מודה לגוף הנאמנים על תמיכתו בפעילות העמותה
שלושת הקונצרטים הראשונים בסדרת הריסטים לפסנתר בעונה זו מתקיימים בשיתוף התזמורת
הקאמרית הישראלית, בניהולו המוסיקלי של יואב תלמי. הפסנתרנים המופיעים בריסטים אלה
משתתפים גם בסדרת "אמדאוס" של התזמורת.

LUDWIG VAN BEETHOVEN
Piano Sonata No. 12
in A-flat major, Op. 26

(1770-1827)
(כ- 20 ד')

לודוויג ואן בטהובן
סונטה לפסנתר מס' 12
בלה-במול מז'ור, אופ. 26

Andante con variazioni
Scherzo and Trio: Allegro molto
Marcia funebre sulla morte d'un eroe
Rondo: Allegro

LUDWIG VAN BEETHOVEN
15 Variations and Fugue
in E-flat major, Op. 35,
"Eroica Variations"

(1770-1827)
(כ- 25 ד')

לודוויג ואן בטהובן
15 ואריאציות ופוגה
במי-במול מז'ור, אופ. 35,
"ואריאציות ארואיקה"

INTERMISSION הפסקה

LUDWIG VAN BEETHOVEN
Piano Sonata No. 4
in E-flat major, Op. 7

(1770-1827)
(כ- 30 ד')

לודוויג ואן בטהובן
סונטה לפסנתר מס' 4
במי-במול מז'ור, אופ. 7

Allegro molto e con brio
Largo con gran espressione
Allegro
Rondo: Poco allegretto e grazioso

Alexander Korsantia Piano

אלכסנדר קורסנטיה פסנתר

Born in Tbilisi, Alexander Korsantia started his piano studies with his mother - Svetlana Korsantia and continued with Tengiz Amiredjibi, Georgia's foremost pianist-teacher. In 1992 he moved to the U.S.A, joining the well-known piano studio of his countryman Alexander Toradze at Indiana University in South Bend. Korsantia's biography is highlighted with awards such as First Prize and Gold Medal at The Arthur Rubinstein Piano Master Competition (1995) and First Prize at Sydney International Piano Competition (1988). In 1999, for his contributions to the Georgian Arts, he was awarded with one of the highest national awards, medal of Honor. Korsantia has won critical acclaim for his versatility, power and the unique sincerity of his playing. He performs in all major concert halls, collaborating with renowned artists such as: Valeri Gergiev, Christoff Eshenbach, Paavo Jarvi, Gianandrea Noseda, Yuri Bashmet, Vadim Repin, Jerusalem Quartet and Sakari Oramo. Mr. Korsantia has a busy international career, giving solo and chamber music recitals, appearing with major orchestras, such as: RAI Orchestra in Italy, Vancouver Symphony, Georgian State Symphony, Bogota Symphony, Kirov Orchestra led by Valeri Gergiev, City of Birmingham Symphony with Sakari Oramo, Bournemouth Symphony, Israel Chamber Orchestra and many others. Previously a faculty member at British Colombia University, Vancouver, Mr. Korsantia is currently a Professor at New England Conservatory, Boston.

אלכסנדר
קורסנטיה החל
את לימודי
הפסנתר אצל
אימו, פרופסור
בקונסרבטוריון
הלאומי
בטביליסי,
ובהמשך למד
אצל טנג'יז
אמירג'יבי.
ב-1988 זכה
בפרס הראשון
בתחרות

הפסנתר הבינלאומית בסידני. ב-1992 היגרה משפחתו לארצות הברית והוא הצטרף לכיתת הפסנתר של אלכסנדר טורדזה באוניברסיטת South Bend שבאינדיאנה, שם השלים את לימודי התואר השני וכעבור זמן קצר היה לעוזר ההוראה של הפרופסור. ב-1994 העפיל קורסנטיה למקום הראשון בתחרות הפסנתר בפאלם ביץ' שבפלורידה ושנה לאחר מכן זכה בתחרות ארתור רובינשטיין בפרס הראשון ובפרס "אהוב הקהל". קורסנטיה מופיע ברחבי העולם בחברת מוסיקאים ידועי שם, בהם: כריסטוף אשנבך, סמיון ביצ'קוב, יורי בשמט, ולרי גרגייב, פאוו ירווי, ג'נאנדראה נוסדה, גיה קבצ'לי וודים רפין. הוא ניגן עם תזמורות מובילות, בהן: הפילהרמוניות של אוסלו ולואיזיאנה, הפילהרמונית הישראלית, הסימפוניות של אדמונטון, אומהה, אורגון, ונקובר, לואיזוויל, סינסינטי ושיקגו ורבות אחרות. קורסנטיה מרבה להופיע בגיאורגיה, שם זכה בעיטור לאומי גבוה מידי הנשיא והוזמן לטביליסי לנגן בטקס השבעתו של הנשיא הנוכחי, מיכאיל סאקאשווילי. בעבר כיהן כפרופסור לפסנתר באוניברסיטת בריטיש קולומביה בוונקובר, וכיום הוא פרופסור לפסנתר בקונסרבטוריון ניו-אינגלנד.

בטהובן: סונטה לפסנתר מס' 12 בלה-במול מז'ור, אופ. 26

ביד ימין. הוואריאציה השלישית היא כמעט היפוך של הוואריאציה השנייה, אך בסולם מינורי וקצב מעט איטי יותר. המנגינה חוזרת בה ליד הימנית והליווי הסינקופי ביד שמאל. הוואריאציה הרביעית בעלת אופי קפריצ'י ומעט קופצני. בוואריאציה החמישית המנגינה מסתתרת תחת אקורדים שבורים במקצבים שונים. הפרק מסתיים עם חזרה על הצגת הנושא.

הפרק השני הוא סקרצו מהיר וקצר, הכולל נושא עליז המתפתח ומסתיים במנגינה המתחלפת בין יד שמאל ויד ימין. חטיבת הטריו האמצעית הקצרה מזכירה בסגנונה כוראל.

הפרק השלישי נושא את הכותרת מארש אבל על מותו של גיבור, כנראה עלום, והוא מזכיר את מארש האבל אותו יחבר בטהובן בסימפוניה השלישית שלו (ארואיקה), כשנה לאחר מכן. ניתן לזהות את הלמות התופים המלווים את הצעדה. גם כאן מתלווה חלק אמצעי (טריו) בסולם מז'ורי.

פרק האלגרו החותם את הסונטה ממשיך כמעט ללא הפסקה לאחר סיום מארש האבל ובנוי בצורת א-ב-א. הוא כתוב בתנועה מתמדת וכולל חלק אמצעי קצר ודרמטי אך לא כבד מדי. הפרק מסתיים לאחר הצגה חוזרת של הנושא עד לדעיכת המנגינה.

טל סחרוב

לודוויג ואן בטהובן הוא אחת הדמויות הבולטות והמכריעות ביותר במעבר בין התקופה הקלאסית לתקופה הרומנטית במוסיקה, ואף אחד המלחינים הנודעים והמשפיעים ביותר. בטהובן הפגין את כישורונותיו המוסיקליים בגיל צעיר ולמד אצל אביו יוהן ואן בטהובן ואצל כריסטיאן גוטלוב ניץ. במהלך 22 השנים הראשונות שלו בבון, עיר הולדתו, התכוון בטהובן ללמוד אצל מוצרט והתיידד עם היידן. הוא עבר לווינה בשנת 1792 והחל ללמוד אצל היידן, כשהוא צובר במהירות מוניטין כפסנתרן וירטואוז. בשנת 1800 לערך החלה שמיעתו להתדרדר ועד העשור האחרון לחייו הוא היה חירש כמעט לחלוטין. הוא ויתר על ניצוח והופעה בציבור, אך המשיך להלחין כאשר רבות מיצירותיו הנערצות ביותר הולחנו בתקופה זו.

בטהובן חיבר את 32 הסונטות שלו לפסנתר בין השנים 1795 ו-1822 והן ללא ספק אחד מאוספי היצירות החשובים ביותר בכל ספרות הפסנתר. החל מהחמימות המלודית הווינאית של הסונטות המוקדמות ועד ליופי השמימי של הסונטות האחרונות, הן מהוות אבני דרך בעבודתו של אמן ששינה את פני המוסיקה.

בטהובן כתב את הסונטה לפסנתר מס' 12 בין השנים 1801-1800, בערך בתקופה שבה השלים את כתיבת הסימפוניה הראשונה. הוא הקדיש את הסונטה לנסיך קרל פון ליכנובסקי, שהיה הפטרון שלו מאז 1792. הסונטה הייתה פופולארית בקרב המבצעים הרומנטיקנים מהתקופה, ובכללם גם שופן שמיעט לבצע יצירות מאת בטהובן, אך כלל סונטה זו כחלק מהרפרטואר שלו.

הסונטה כתובה, כמקובל בתקופה, בארבעה פרקים, אך בסדר ובתבנית לא שגרתיים. הפרק הראשון אינו פרק מהיר ודרמטי כמקובל, אלא פרק נושא ווריאציות בתנועה איטית יחסית. הוואריאציה הראשונה כוללת בעיקר אקורדים שבורים (ארפג'י) הממלאים את המנגינה. הוואריאציה השנייה מפתיעה מעט עם מנגינה באקורדים ביד שמאל וליווי באקורדים קצובים מהירים

בטהובן: 15 ואריאציות ופוגה במי במול מז'ור, אופ. 35, "ואריאציות אירואיקה"

את סדרת הוואריאציות שנשמע היום הוא הקדיש למורץ ליכנבסקי שהיה תלמידו לשעבר ואחיו של קרל, פטרונ הגדול.

בטהובן היה בעל יכולת מופלאה בהמצאת ואריאציות שונות, וכישרונו הרב ניכר כמובן גם ביצירה זו. כאן הוא שובר את המבנה הקונבנציונלי של נושא וואריאציות. כבר בפתיחה אנו שומעים דווקא את צלילי הבס ולא את הנושא המרכזי, ובהמשך - עוד שלוש ואריאציות קצרות על נושא צלילי הבס לאורך כ- 65 תיבות, כולל הפסקות ארוכות, עד להצגת הנושא המרכזי. בהמשך מציג בטהובן סדרה של 15 ואריאציות שונות הכוללות טכניקות פסנתרניות, פיתוחים ועיטורים מסוגים שונים, בהם, אקורדים שבורים, שלשונים, מנגינה המתחלפת בין הידיים, סולמות עולים ויורדים, קבון, שימוש בסטקטו ומעבר לסולם מינורי (פעמיים). הוואריאציה האחרונה, במשקל שש שמיניות ובמפעם איטי (לארגו), משמשת מעין קטע מעבר לקראת הפוגה החותמת בשלושה קולות. הפוגה מתחילה בארבעת צלילי הבס הפותחים את היצירה ומתפתחת עד לקודה העשירה המציגה שוב את הנושא הראשי בפעם האחרונה.

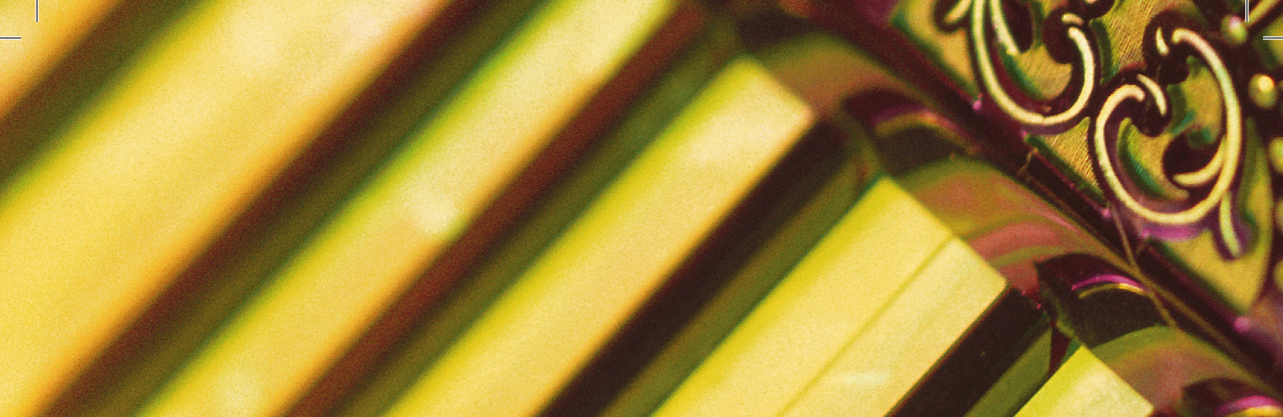
טל סחרוב

את הוואריאציות ופוגה אופ. 35 כתב בטהובן בשנת 1802, בין סוף תקופת יצירתו המוקדמת לתקופה האמצעית, כשהיה בן 32, שש שנים מאז החל תהליך ההתחרשות שלו. זו הייתה אחת התקופות הקשות מבחינה רגשית בחייו של בטהובן, והיצירה שלפנינו מסמלת מעין תהליך של טיהור לקראת הכרה במציאות וקבלה של הגורל.

צורת הוואריאציה מכילה תמיד סתירה בתוכה. מצד אחד מדובר בעיקרון פשוט לכאורה, המבוסס על שינויים ועיטורים של נושא פשוט, קבוע חוזר, ומצד שני מסגרת המאפשרת חופש לדמיונו של היוצר.

היצירה מתחילה בפתיחה ארוכה יחסית ומשחקים בצלילי הבס עד להשמעת הנושא הראשי, וממשיכה ב- 15 ואריאציות על הנושא וסיום בצורת הפוגה. השם "ואריאציות אירואיקה" ניתן לה הואיל ובטהובן השתמש באותו נושא בפרק הפינאלה של הסימפוניה השלישית שלו, "האירואיקה", אותה חיבר כשנה לאחר מכן. נושא זה היה אהוב מאוד על בטהובן ונילקח כנראה מתוך אחת הסונטות המוקדמות של קלמנטי (הפרק השלישי של הסונטה אופ. 13 מס' 6 משנת 1784, או הפרק השלישי של הסונטה אופ. 7 מס' 3, משנת 1782).

בטהובן הספיק לשלב נושא זה במוסיקה שלו לבלט "יצורי פרומתאוס" ב- 1801, וכן בקטע השביעי מתוך 12 מחולות כפריים לתזמורת אותם חיבר בין 1800-1802.

בטהובן: סונטה לפסנתר מס' 4 במי-במול מז'ור, אופ. 7

הפרק השלישי, אלגרו, אינו רחוק מסגנון המינואט הישן, ומציג מנגינה נעימה ומהוססת הכוללת שינויים הרמוניים אופייניים. בחטיבת הטריו האמצעית הופך מצב הרוח לרציני יותר עם צלילים מהירים בסולם מי-במול מינור בשתי הידיים, אך עד מהרה חוזרת החטיבה הפותחת על אופייה הקליל.

גם הרונדו המתון והחינני בפרק האחרון מתאפיין באווירה קלילה. הצלילים החוזרים ביד שמאל כליווי למנגינה נשמעים כמו טיפות גשם הנושרות על האדמה. החלק האמצעי מביא עימו רוח סערה בנושא הרועם באקורדים בסולם מינורי ביד ימין, ובליווי הצלילים המהירים ביד שמאל. נושא זה חוזר שוב בסיום, בקודה, אך הפעם בסולם מז'ורי בעוצמה מעודנת יותר, מעוטר בקישוטים קלילים כמו שמש הזורחת שוב מבעד לעננים ויוצרת קשת של צבעים.

טל סחרוב

הסונטה הרביעית, אותה כתב בטהובן בין השנים 1796-1797, בתקופה המוקדמת של יצירתו, היא היצירה הארוכה ביותר שלו לפסנתר, למעט סונטת "המרקלוויר" המונומנטלית שנכתבה 20 שנה מאוחר יותר. הסונטה בנויה לרוב על פי מוסכמות התקופה, אף שניתן כבר לזהות בה סימנים של "בטהובן המהפכן". את היצירה הקדיש בטהובן לתלמידתו המוכשרת, הרחנת באבט פון קגלביץ'.

הפרק הראשון, מהיר ונמרץ, פותח באקורדים מלאי התלהבות, אך ממשיך מיד עם מנגינה בהירה ובטוחה הנעה הלך ושוב על פני סולמות עולים ויורדים. לאחר מכן מציג בטהובן כמה אקורדים המבשרים את בואו של הנושא השני והקליל. בהמשך מתפתח הנושא השני בשילוב של סינקופות בולטות, ובטהובן משתעשע מעט באלמנטים השונים של היצירה עד לחזרת הנושאים וסיום הפרק באקורדים המלווים בצלילים מהירים ביד שמאל.

הפרק השני, איטי ועמוק הבעה, הוא דוגמא מוקדמת לפרקים האיטיים והמרשימים של בטהובן, המגיעים לגבהים פיוטיים יוצאי דופן. הוא נשמע כמתאים כמעט לנגינה תזמורתית. הנושא הראשי כולל הפסקות רבות היוצרות אפקט של פאר והדר תוך שמירה על הקו המלודי. האווירה נשמרת גם בנושא השני, הכולל ליווי ביד שמאל עם סטקטו עדין.

הקונצרט הבא בסדרה

יום ו', 8.11.13, 11:30

אודיטוריום הקונסרבטוריון
הישראלי למוסיקה

איאן פאונטיין
(בריטניה)

סונטה בין קלאסיקה
לרומנטיקה

מוצרט

סונטה לפסנתר

במי-במול מז'ור, ק. 282

בטהובן

סונטה לפסנתר

מס' 23 בפה מינור, אופ. 57,
"אפאסיונטה"

שוברט

סונטה לפסנתר

בסי-במול מז'ור, ד. 960